

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000109986

Datum
11 maart 2026

Opgesteld door

Samengewerkt met
OCW, CRD, BFR, CZW, VNG,
IPO, UvW

Bijlage(n)
1

Aan
Van

Staatssecretaris BZK
DGDOO

nota

Kamerbrief met beantwoording vragen over de
meerjarenplannen digitale informatiehuishouding en
openbaarheid 2026-2030 en het herijkte Actieplan Open
Overheid 2023-2027

Aanleiding

Leden van de Eerste Kamer fracties van BBB en PVV hebben schriftelijke vragen gesteld over de meerjarenplannen digitale informatiehuishouding en openbaarheid 2026-2030 en het herijkte Actieplan Open Overheid 2023-2027. Deze plannen zijn afgelopen december met de Eerste (en Tweede) Kamer gedeeld.¹ Het meerjarenplan is een wettelijke verplichting op grond van de Wet open overheid (Woo). Hierin zijn de ambities van het Rijk en de medeoverheden beschreven op het gebied van actieve openbaarmaking, openbaarmaking op verzoek en informatiehuishouding voor de periode 2026-2030. Het Actieplan Open Overheid is een verplichting die voortvloeit uit het Nederlandse lidmaatschap aan het internationale Open Government Partnership (OGP).

De Eerste Kamer heeft verzocht de vragen **uiterlijk dinsdag 17 maart** te beantwoorden.

Geadviseerd besluit

U wordt verzocht in te stemmen met de beantwoording van de Kamervragen en deze, mede namens de minister van OCW, te verzenden aan de Eerste Kamer.

Kern

- Leden van de fractie van BBB hebben vragen gesteld over informatiebeheer, de Wet open overheid, vertrouwen in de overheid, actieve openbaarmaking, algoritmen en kosten voor medeoverheden.
- Leden van de fractie PVV hebben vragen gesteld over het mandaat/de positie van de koepels van medeoverheden, open data, algoritmen, actieve openbaarmaking, visie op open overheid, Woo-verzoeken, oneigenlijk gebruik/misbruik van de Woo, soevereine voorzieningen en informatiebeheer.
- De beantwoording van de vragen over de Archiefwet worden parallel voorgelegd aan MinOCW, als verantwoordelijke voor deze wet.

Toelichting

Actieve openbaarmaking

- De vraag over uitvoerbaarheid van (het platform voor) actieve openbaarmaking richt zich primair op de diversiteit aan systemen bij medeoverheden. In de beantwoording is benadrukt dat deze diversiteit in de

¹ Kamerstukken II 2025/26, 29 362, nr. 393.

praktijk geconcentreerd is bij vier dominante leveranciers en dat de gekozen API-architectuur juist is bedoeld om aansluiting vanuit bestaande systemen mogelijk te maken. Bestuurlijk is het relevant dat uitvoeringstoetsen zijn uitgevoerd en herzien, maar dat geen eenduidig kostenbeeld kon worden vastgesteld. Daarom is gekozen voor monitoring van werkelijke kosten vanaf 2026. De lijn in de beantwoording is daarmee: uitvoerbaarheid is onderzocht, interbestuurlijk besproken, technisch ondervangen via standaardisatie, en wordt financieel gemonitord.

- In de beantwoording is toegelicht hoe de beleidsmatige invulling van 'betekenisvolle openbaarheid' bijdraagt aan een vorm van actieve openbaarmaking die ervoor zorgt dat burgers de geopenbaarde informatie kunnen begrijpen, toepassen en hergebruiken en daarmee hun informatiepositie versterken.
- Tevens is nader ingegaan op de relatie tussen transparantie/goed informatiebeheer en vertrouwen in de overheid, waarbij de belangrijkste adviezen en onderzoeken hierover aan de Kamer zijn benoemd.

Onze referentie

2026-0000109986

Datum

11 maart 2026

Afhandeling Woo-verzoeken en uitvoerbaarheid Woo

- Zowel de leden van de BBB als de PVV stellen vragen over welke maatregelen u treft om (de uitvoerbaarheid van) de afhandeling van Woo-verzoeken te verbeteren. In reactie daarop wijst u op de maatregelen die zijn aangekondigd in de kabinetsreactie op de Woo-invoeringstoets en zet u een aantal concrete producten en hulpmiddelen uiteen: de ontwikkeling van een optimaal Woo-proces, een handreiking voor de antimisbruikbepaling en een implementatieplan voor de Woo-contactpersoon.
- In dit kader geeft u ook aan dat er bij het Rijk in 2025 sprake is van een positieve trendbreuk als het gaat om de afhandeltermijnen van Woo-verzoeken. Ondanks dat het aantal ingediende Woo-verzoeken bij ministeries opnieuw is toegenomen (7% ten opzichte van 2024), is het aantal verzoeken dat binnen de wettelijke of afgesproken termijn met verzoeker is afgehandeld met 10%-punt gestegen.
- Daarnaast worden een aantal vragen gesteld over de antimisbruikbepaling en de handreiking die hiervoor in ontwikkeling is. Er wordt o.a. gevraagd of de antimisbruikbepaling in voldoende mate ervoor zorgt dat de rechtmatigheid van informatievragen beter getoetst wordt en of u het risico herkent dat een Woo-verzoek onterecht gelabeld wordt als misbruik. In de beantwoording geeft u aan dat de handreiking op beide vlakken handvatten biedt voor bestuursorganen over hoe hiermee om te gaan.

Informatiebeheer

- Zowel de leden van de BBB als die van de PVV stellen verschillende vragen over informatiebeheer bij de overheid. De leden van de BBB vragen o.a. naar hoe u waarborgt dat extra taken in het kader van informatiebeheer niet ten koste gaan van andere taken bij kleinere waterschappen en gemeenten. In de beantwoording benadrukt u aan dat het op orde hebben van de informatiehuishouding een reguliere taak van organisaties betreft en juist bijdraagt aan de uitvoering van andere taken.
- De leden van de PVV stellen een aantal vragen over 'soevereine' voorzieningen. In de beantwoording wordt aangegeven dat het kabinet breed de noodzaak voelt om aan dit thema te werken en om in samenhang te bezien hoe zeggenschap, controle en publieke waarden bij digitale voorzieningen kunnen worden geborgd.

Onze referentie
2026-0000109986

Datum
11 maart 2026

Mandaat/positie koepels t.a.v. (oplegger) Meerjarenplannen

- De leden van de PVV-fractie stellen meerdere vragen over de totstandkoming van (de oplegger bij) de meerjarenplannen en de rol en positie van de koepels van de medeoverheden daarbij. De leden spreken over een onwenselijke situatie, omdat de koepels geen democratische legitimiteit zouden hebben namens de afzonderlijke bestuursorganen (gemeenten, provincies en waterschappen).
- In het antwoord geeft u nadrukkelijk aan dat u zich niet de geschetste onwenselijke situatie herkent. Provincies, gemeenten en waterschappen worden al decennia via hun verenigingen betrokken in gesprekken met het Rijk. Via de eigen governance, die is vastgelegd in statuten, geven de decentrale overheidsorganen sturing aan deze verenigingen. De koepels hebben de meerjarenplannen en de oplegger binnen de statutaire taken opgesteld en bestuurlijk afgestemd. De verenigingen doen op geen enkele wijze afbreuk aan de zelfstandigheid van onze decentrale overheden.

Actieplan open overheid

- De leden van de PVV stellen verschillende vragen over het Actieplan Open Overheid, onder andere over open data, het algoritmeregister en de visie op Open Overheid waaraan gewerkt gaat worden.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief met beantwoording vragen over de meerjarenplannen digitale informatiehuishouding en openbaarheid 2026-2030 en het herijkte Actieplan Open Overheid 2023-2027	